

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

for NorgesGruppen ASA

□

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer på basisnivå oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep ansvarlig næringsliv er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Det er den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (vår code of conduct) dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

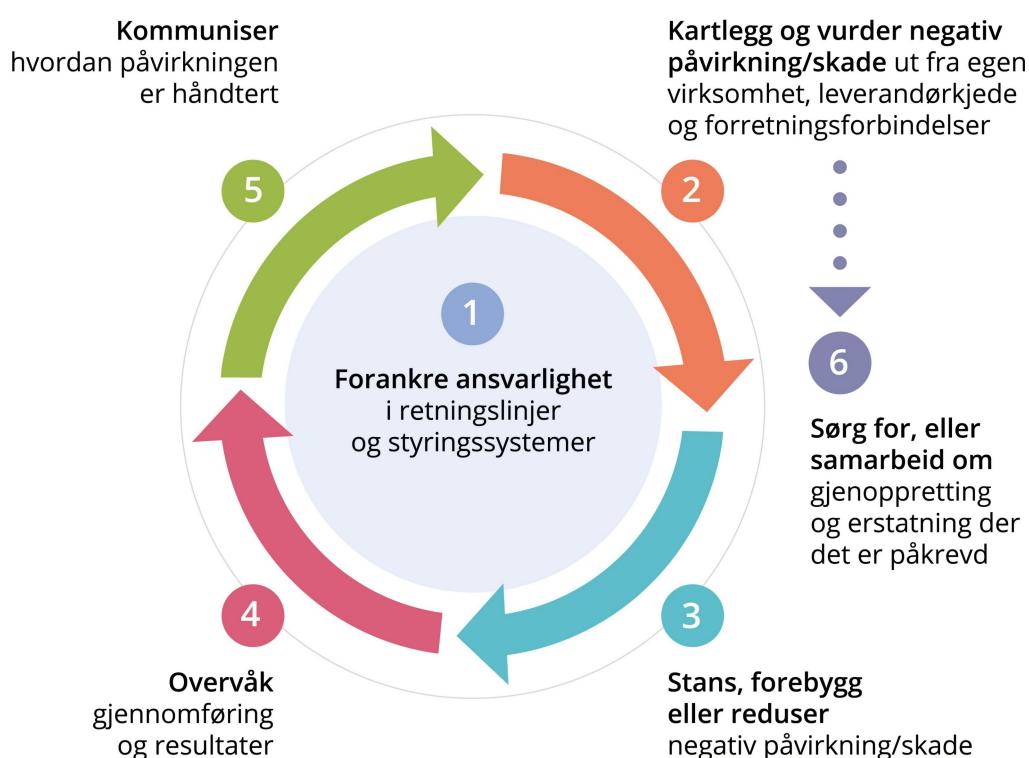
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

NorgesGruppens visjon er å gi våre forbrukere en bedre hverdag. Som en ansvarlig dagligvareaktør har vi også et ansvar for å tilby bærekraftige produkter til våre forbrukere, og å påse at vi ivaretar menneskerettigheter, dyrevelferd og miljø i våre verdikjeder.

Vi opplever nå tydelige endringer i arbeidet med å sikre bærekraftige produkter; Covid-19 pandemien har skapt leveringsutfordringer og uoversiktlige verdikjeder, og klimaendringer blir en stadig større trussel for enkelte av våre råvarer. Totalt sett blir arbeidet med å sikre våre verdikjeder stadig viktigere. Innføring av strengere føringer rundt hvordan vi opptrer som selskap, eksempelvis den norske Åpenhetsloven gjør at forventningene til oss stadig øker.

NorgesGruppen handler varer fra over 1200 ulike leverandører. Flertallet er norske, og mange er små og lokale produsenter, men vi har også et stort antall produkter fra mer globale verdikjeder. Vi forventer at våre leverandører opptrer på en ansvarlig måte, og vi skal være tydelige, samarbeidsvillige og transparente i vårt samarbeid med våre leverandører.

NorgesGruppen rapporterer på vårt arbeid i forhold til åpenhetsloven både i vår års- og bærekraftsrapport og Etisk Handel Norges årsrapportering.

Øyvind Andersen
Konserndirektør Kategori Innkjøp
NorgesGruppen ASA

" Vårt mål er å gi våre kunder trygghet for at varene de kjøper hos oss er produsert på en måte som ivaretar mennesker, miljø og dyrevelferd. "

Øyvind Andersen
Konserndirektør Kategori Innkjøp NorgesGruppen ASA

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

NorgesGruppen ASA

Adresse hovedkontor

Karenslyst Allé 12, Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

Dagligvarekjede med profilhusene Meny, Jacobs, Kiwi, Spar, Joker, Deli de Luca, Mix. For egne merkevarer se separat rapportering fra Unil og Joh Johansson Kaffe. Serveringsmarkedet ASKO.

Beskrivelse av bedriftens struktur

NorgesGruppen ASA har ulike kjedekonsepter i det norske markedet; lavprisbutikker, supermarkeder og distriktsbutikker. Våre konsepter i dagligvare er KIWI, MENY, SPAR og Joker. Deli de Luca, MIX og Jafs er servicehandelskonseptene. Nye konsepter inkluderer Gigaboks og Dollarstore. Nær 2 000 dagligvarebutikker over hele landet, hvorav ca halvparten er kjøpmannseide, tilbyr mat- og drikkevarer fra hele spekteret av store internasjonale leverandører til norske lokale leverandører. Effektiv varelevering gjennom ASKO og et godt vareutvalg skal sikre kjøpmenn over hele landet et godt driftsgrunnlag. NorgesGruppen sysselsetter 28 000 ansatte i egneid virksomhet og nærmere 41 000 totalt når ansatte i kjøpmannseide butikker inkluderes.

For egneide datterselskaper som eier NorgesGruppens Egne merkevarer (EMV) er Unil AS, Bakehuset AS, Joh. Johansson kaffe og Matbørsen sentrale. Unil AS er ansvarlig for import, utvikling, innkjøp og markedsføring av produkter under merkevarene First Price, Eldorado, Jacobs Utvalgte, Unik, Fauna, Fiskemannen, Folkets, Fersk og Ferdig, Seidel og GoEco, og har en portefølje på over 4000 produkter. Bakehuset leverer brød og bakevarer til våre butikker og Matbørsen kjølt ferdigmat. Joh. Johansson kaffe leverer merkevarene Evergood Classic, Evergood DarkRoast, Evergood Koffeinfri, Ali Original, Ali Mørkbrent, Ali Frokost, Green World, Farmers, Cirkel, Intenso og kaffeserien "Coffee of the World".

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

103 000 000

Antall ansatte

28 000

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Ingen
(Omsetningstall er 2021)

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Bjart Thorkil Pedersen

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

bjart.pedersen@norgesgruppen.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Sentrale innkjøp gjøres fra Kategori/ Innkjøpsavdelingen av merkevarer til dagligvare og serveringsmarkedet og konsernanskaffelser. For egne merkevarer se separat rapportering fra Unil og Joh Johansson Kaffe. Noe innkjøp av spesialvarer gjøres i tillegg av kjedene, dette i små volum. Totalt sett har vi ca 40 000 produkter i sortiment, og selv om flertallet er Norske leverandører er det mange produkter med globale verdikjeder.

Prosess for aktsomhetsvurderinger gjelder i hele konsernet.

Denne rapporten er en konsernrapportering, Joh. kaffe og Unil AS er en del av konsernet og rapporterer separat til Etisk Handel Norge. Denne rapporten vil inneholde elementer fra deres rapporter.

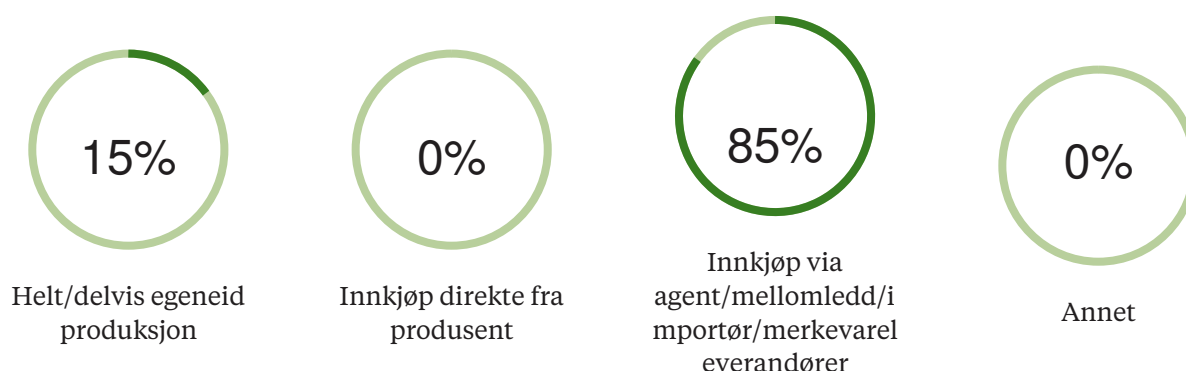
Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

1 200

Kommentar til antall leverandører

Egne merkevarer rapporteres separat av Joh. kaffe og Unil AS, men elementer fra deres rapporter finnes i denne rapporten.

Type innkjøp/ leverandørforhold

I all hovedsak kjøpes varer inn fra norske merkevareleverandører. Vi har noe produksjon av egne merkevarer eksempelvis brød og kaffe. Unil har kommersiell relasjon med ca 550 leverandører og Joh. Johansson kaffe med 28 leverandører.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Norge : 1200

Se Unil og Joh kaffe for svar på produsenter per land for våre egne Merkevarer. Sentralt innkjøp fra merkevareleverandører er tilnærmet 100% av disse lokalisert med kontor i Norge. Unil har kommersiell relasjon med ca 550 leverandører og Joh. Johansson kaffe med 28 leverandører.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

51 301

Antall produsenter dette er basert på

91

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

564

Kommentar til antall arbeidere

Dette er basert på Unils og Joh. Johannsons tall fra aktive BSCI revisjoner foretatt av uavhengige revisorer. Antallet faktiske arbeidere er med andre ord mye høyere da vi kun baserer dette på tall fra Unil og Joh. Joahnnson kaffe.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Norge

Se Unil og Joh kaffe for svar.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

- Mål :** Sikre at våre leverandører har tilstrekkelige systemer for å ivareta arbeidstakerrettigheter, miljø og dyrevelferd gjennom en effektiv risikovurdering, relevante verktøy og god leverandørdialog samt at særlig risikoutsatte leverandører implementerer aktsomhetsvurderingsrutiner
- Status :** Oppnådd: 100% av alle leverandører er risikovurdert og godkjent i henhold til våre kriterier.

2

- Mål :** Sikre implementering av aktsomhetsvurderingsprosess i konsernet og etterlevelse av nye krav i åpenhetsloven. (Løpende mål)
- Status :** Oppnådd: Konsernretningslinje i henhold til OECDs modell implementert. Dette er et risikobasert kontinuerlig arbeid.

3

- Mål :** Tiltak for å redusere risiko for brudd på arbeidstakerrettigheter i norske og globale verdikjeder med særlig fokus på migrantarbeidere. (Prosjekt)
- Status :** Oppnådd: Rapport utarbeidet og levert som setter særlig fokus på rekrutteringspraksis. Implementering av foreslåtte tiltak i 2023 og fremover. Unil har gjennomført opplæring i rettigheter hos fem produsenter i Kina og to i Thailand gjennom QuizRR.

4

- Mål :** Sikre avskogingsfrie verdikjeder i henhold til vår avskogingspolicy (Løpende arbeid)
- Status :** Delvis oppnådd: Krigen i Ukraina samt politisk uro har gjort at det har vært disrupsjon i mange verdikjeder. Med innføring av ny avskogingslov i EU desember 2022 forventer vi at arbeidet vil ta fart fremover. Vi følger opp særlige leverandører årlig rundt avskogingsrisiko.

5

- Mål :** Tiltak for emballasjeoptimering inklusive reduksjon av bruk av plast. (Reduksjon, råvareoptimering og øke bruk av resirkulert materiale) Se NorgesGruppens mål for emballasjeoptimalisering og reduksjon av plast. på våre hjemmesider (Løpende arbeid)
- Status :** Oppnådd: 10% reduksjon i 2022 og på vei til å nå målet. Se også NG Års- og bærekraftsrapport for mer informasjon.

6

- Mål :** Klimarisiko. Gjennomføre scenarioanalyser og etablere modell for klimarisiko i innkjøpsarbeid. (Prosjekt)

Status : Oppnådd: Rapport og analyser gjennomført på kaffe og mais og dette rapporteres i NG Års- og bærekraftsrapport. Vi har etablert et godt verktøy for fremtidig arbeid.

7

Mål : Sikre bærekraftig fisk- og sjømat i henhold til vår fisk- og sjømatpolicy (Løpende arbeid)

Status : Oppnådd: Tilfredsstillende oversikt over importert fisk- og sjømat samtidig er overfiske, dødelighet og andre faktorer av bekymring . Risikovurdering 2023 vil ha fokus på import av oppdrettsarter fra sørlige europa.

8

Mål : Omfattende mål innenfor miljø og klima, herunder Co2 reduksjon. Se NorgesGruppens hjemmesider og bærekraftsrapport for mer informasjon.

Status : Svært mye oppnådd. Se NG års- og bærekraftsrapport

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Sikre at våre leverandører har tilstrekkelige systemer for å ivareta arbeidstakerrettigheter, miljø og dyrevelferd

2

Sikre implementering av aktsomhetsvurderingsprosess i konsernet og etterlevelse av nye krav i åpenhetsloven.

3

Sikre avskogingsfrie verdikjeder i henhold til vår avskogingspolicy

4

Tiltak for emballasjeoptimering inklusive reduksjon av bruk av plast. (Reduksjon, råvareoptimering og øke bruk av resirkulert materiale) Se NorgesGruppens mål for emballasjeoptimalisering og reduksjon av plast. på våre hjemmesider.

5

Sikre bærekraftig fisk- og sjømat i henhold til vår fisk- og sjømatpolicy.

6

Omfattende mål innenfor miljø og klima, herunder Co2 reduksjon. Se NorgesGruppens hjemmesider og bærekraftsrapport for mer informasjon.

7

Basert på risiko gjennomføre tiltak og prosjekter for mer bærekraftige verdikjeder

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-mangfoldig-norge/arbeids--og-menneskerettigheter/>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

Se link over samt vår års- og bærekraftsrapport.

Vårt mål er at våre kunder skal kunne være trygge på at varene de kjøper i våre butikker stammer fra verdikjeder som ivaretar menneske- og arbeidstaker-rettigheter, miljø og dyrevelferd. Derfor jobber vi med å gjøre innkjøpene bærekraftige, og med å styre alle leddene i leverandørkjeden – fra råvareproduksjon til butikkhyllene, samt våre hjemmesider. Prosessen med å identifisere risiko i verdikjeden, sette i verk tiltak og overvåke om de fungerer blir kalt aktsomhetsvurdering. Selskapene i NorgesGruppen er pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger rundt menneskerettigheter, og det er laget en veileder for hvordan dette skal gjennomføres ved innkjøp, konsernanskaffelser og i forbindelse med produksjon av våre egne merkevarer.

NorgesGruppens rammeverk for aktsomhetsvurderinger er basert på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP, 2011) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv (2018) som vises på illustrasjonen under. De beskriver en risikobasert metode som starter med forankring, kartlegging og risikovurdering, og munner ut i tiltak, rapportering og overvåking. Dette skal være en kontinuerlig prosess for å identifisere produkter eller leverandører med særlig høy risiko.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Teksten er utarbeidet i kategori innkjøpsavdelingen, forankret i fagforum bærekraft samt juridisk avdeling. Godkjent på konsernnivå og rapporteres til styret minimum halvårlig. Styret signerer rapporten

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Hovedansvar konserndirektør kategori/ innkjøp er ansvarlig for bærekraftige produkter og verdikjeder. Fagsjef bærekraftig handel har et fagansvar for arbeidet med menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger.

Se organisering av bærekraftsarbeid generelt: <https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/slik-jobber-vi/organiseringen-av-barekraftsarbeidet/>

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger innenfor åpenhetslovens rammer gjelder i NorgesGruppen for:

*Innkjøp av varer og tjenester gjennom sentrale innkjøpsfunksjoner (NG Kategori Innkjøp, NG Konsernanskaffelser og UNIL)

*Innkjøp av varer til produksjon og salg i NGs egneide industri eller i profilhus

*Innkjøp av varer til videre salg i NGs profilhus (dagligvare og servicehandel, inkludert kjøpmannseid/franchisedrevet virksomhet) inkludert Gigaboks og Dollarstore.

*Innkjøp av varer til videre salg gjennom ASKO, samt tilhørende ASKO selskaper.

*Innkjøp av varer og tjenester i NG Data

*Innkjøp av varer til produksjon og salg i datterselskap til ovennevnte enheter

*Innkjøp av relevante varer og tjenester til egen drift for alle overnevnte selskap.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Gjennom avdelingsmål, rapportering og medarbeiderdialog. Alle ansatte som har påvirkning, eksempelvis innkjøpere har egne handlingsplaner.

Arbeidet med bærekraft; strategier, mål, policyer og retningslinjer er integrert i virksomhetens styringssystem og rutiner.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Fagsjef bærekraftig handel er ansvarlig for opplæring. For ansatte involvert i aktsomhetsvurderinger og risikohåndtering gjennomføres kompetanseheving etter identifisert behov.

Opplæring innenfor bærekraftig handel er obligatorisk for alle nyansatte uavhengig av avdeling og stilling.

Opplæringen internt blir i all hovedsak gjennomført gjennom digitalt kurs men for særlige relevante stillinger av Fagsjef for bærekraftig handel.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Dette ligger i alle ledd i våre strategier og handlingsplaner og er en av våre grunnverdier. Arbeidet med bærekraft er sentralt i ny konsernstrategi 2021-2025 og "Bærekraftig og klimanøytral" er en av tre overordnede ambisjoner i NorgesGruppen.

NorgesGruppen skal lede an i det grønne skiftet, styrke folkehelsen og tilby gode arbeidsmuligheter for alle. Vårt bærekraftsarbeid er tuftet på hovedområdene miljø, helse og mennesker. Vi har jobbet målrettet innen disse områdene i mange år, og bygger sten på sten for å bidra til en bærekraftig verdikjede for mat. Våre kunder er blant annet opptatt av hvordan vi behandler våre ansatte, at vi reduserer matsvinn og plastemballasje i våre butikker, og at vi tar dyrevelferd på alvor. Det er vårt ansvar, og vårt ønske, at vi leder an i denne utviklingen.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Årlig og på saksnivå ved behov. Årlig rapportering gjennom års og bærekraftsrapporten med definerte KPIer. Arbeidet med menneskerettigheter i 2022 er rapportert til styret og års og bærekraftsrapporten er signert av styret.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Gjennom vår ansvarlige innkjøpspraksis skal vi samarbeide med og støtte våre leverandører i arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold, ivareta klima og miljø og dyrevelferd.

Forventninger til ansvarlighet og bærekraft er forankret både gjennom kontrakter og Code of Conduct og vår kontinuerlig dialog med leverandører i forhandlinger, årsmøter og ved lanseringer. I tillegg har egne prosesser der vi følger opp særlig risiko gjennom møter og vårt leverandøroppfølgingssystem.

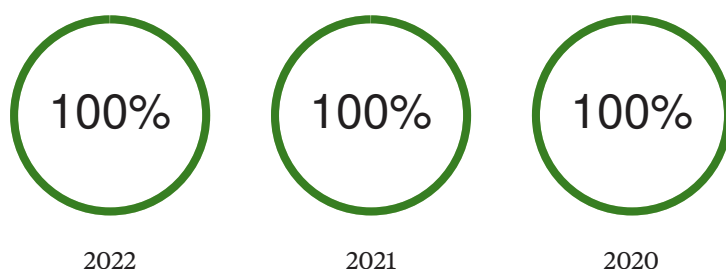
I alle kontrakter står det at beskrevet at "Leverandøren opptre i samsvar med NorgesGruppens Etiske retningslinjer for leverandører, jvf Avtalens Vedlegg 8. Leverandøren forventes i tillegg å forsikre seg om at underleverandører til avtalt Sortiment, herunder leverandører og underleverandører bakover i distribusjonskjeden, opptre i samsvar med NorgesGruppens Etiske retningslinjer for leverandører. Disse retningslinjene er basert på FN- og ILO konvensjoners krav til arbeids- og menneskerettigheter, herunder plikter leverandør å gjennomføre aktsomhetsvurderinger basert på OECDs retningslinjer. Leverandør skal med dette kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden håndteres. NorgesGruppen ønsker å drive virksomheten med lavest mulig miljøbelastning. Dette gjelder også miljøpåvirkninger som indirekte eller direkte skyldes leverandørenes aktiviteter og produkter. Leverandøren skal arbeide aktivt med å redusere miljøbelastning både i egen drift og i produktenes verdikjede"

I tillegg skal alle leverandører signere vår Code of Conduct, gjennomgå jevnlig risikovurderinger og rapportere på særlige risikoområder.

Se også Joh. Johannsson kaffe og Unil AS for deres svar på dette punktet da de har mer handel med leverandører utenfor Norges grenser.

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Langsiktig arbeid og samarbeid er enda viktigere for å nå vanskelige mål. Vi må fortsette å se på de bakenforliggende årsakene til utfordringer i våre verdikjeder. Vi må videre tørre å prioritere de viktigste områdene og finne gode samarbeidspartnere der det er hensiktsmessig.

Innføring av Åpenhetsloven har gjort at vi har gjennomgått alle rutiner og ansvar i konsernet. Implementering av rammeverk for aktsomhetsvurderinger har tatt en stor del av vår oppmerksomhet også ila dette rapporteringsåret. NorgesGruppen er et stort konsern, og fokus på å implementere due diligence prosesser i hele konsernet er et omfattende arbeid.

Vi har i større grad startet arbeidet med å risikovurdere anskaffelser av anleggsmidler som eksempelvis solcellepaneler og annet materiell som bruker sjeldne jordarter og kritiske mineraler. Dette arbeidet vil fortsette fremover der vi ser risiko.

NorgesGruppen har også etablert et bærekraftfond som skal sikre langsiktige prosjekter. Se:

<https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/barekraftsfond/>

Bærekraftsfondet støtter i 2022 to prosjekter som omhandler menneskerettigheter, ett gjennom King Instituttet, ROSA m.fl. som dreier seg om migrantarbeideres faktiske forhold når de jobber i Norge og ett med Etisk Handel Norge vedrørende Cashewnøtter i Vietnam.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Migrantarbeidere i globale og nasjonale verdikjeder	Tvangsarbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet	Globalt
Sikre at merkevare leverndører har systemer for aktsomhetsvurderinger, mål, og gjennomfører tiltak der nødvendig.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Lønn	Globalt
Utslipp og kjemikaliebruk både i produkter og på produksjonssted.	Helse, miljø og sikkerhet	Globalt
Uønsket avskoging	Miljø	Brasil Indonesia Malaysia
Overfiske, negativ miljøpåvirkning og brudd på arbeidstakerrettigheter i sjømat	Tvangsarbeid Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø	Thailand
Klimarisiko	Miljø	Globalt

Unil: prioriterte risikoråvarer Ris, Hasselnøtter, Bomull, Aprikoser, Ananas, Appelsiner, Cashew, Gummi. Joh. Johannson kaffe: Kaffe.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø Korrupsjon Vann	Globalt
---	---	---------

Det blir stadig flere migrantarbeidere og deres rettigheter er ofte under press, det er derfor særs viktig at vi arbeider systematisk med å sikre deres rettigheter. Se forøvrig Unil og Joh, kaffe sin rapport om detaljerte mål.

Vi gjennomfører risikovurderinger hvor vi identifiserer og prioriterer de mest vesentlige områdene på bakgrunn av alvorlighetsgrad, omfang og mulighet for reversering av potensiell og faktisk risiko for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter og negativ miljøpåvirkning.

Unil og Joh. Johannson kaffe har løpende dialog med leverandører i risikoland på strukturelle brudd på arbeidstakerrettigheter som utstrakt bruk av overtid, kompensasjon, retten til fri organisering og kollektive forhandlinger og helse, miljø og sikkerhet for å bidra til forbedringer.

Vi har gjennomført risikovurdering rundt innkjøp av solcellepaneler i 2022 og iverksatt tiltak for å redusere risiko for brudd på våre retningslinjer. Dette er gjort i samarbeid med vår norske leverandør og produsent. Det har særlig vært et krav om å få økt sporbarhet på råvarekomponenter som inngår i ferdig produkt.

Vi har også startet arbeidet med å risikovurdere andre kritiske materialer og sjeldne jordarter som inngår i andre anleggsmidler vi benytter.

Vi gjør løpende oppdatering av våre risikovurderinger der ny informasjon fremkommer.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vi gjennomfører årlig aktsomhetsvurderinger hvor vi prioriterer det viktigste områdene. Denne er basert på land og råvare, og baserer seg eksterne data. I 2021 ble det implementert en ny prosess for aktsomhetsvurderinger i konsernet som nå rulles ut. Denne gjøres i henhold til kravene i åpenhetsloven og Etisk Handel Norges retningslinjer.

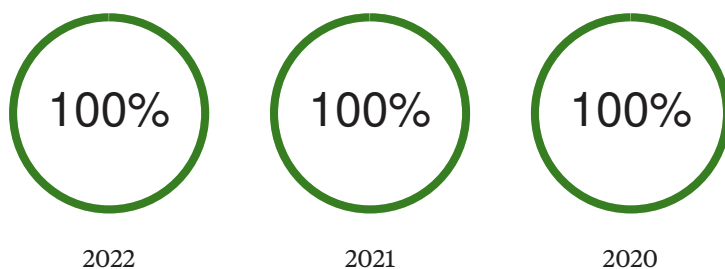
Risikovurderingen er basert på:

- Innkjøpte risikovurderinger fra eksempelvis Maplecroft og Amfori BSCI.
 - Faglige og forskningsbaserte rapporter/artikler
 - Leverandørenes besvarelser i egenrapporterings skjema (RAQ).
 - Informasjon fra sertifiseringsorganene Rainforest Alliance, MSC, ASC, FSC, Debio og Fairtrade.
 - International Coffee Partners (ICP) og Coffee & Climate (C&C)
 - Internasjonale anerkjente nettsteder som rangerer land med tanke på menneskerettigheter, arbeidsrettigheter og miljø. (f.eks ITUC, BSCI, Transparency Internationals og Bureau of International Labour Affairs)
- Vi har jevnlig dialog med relevante eksterne interesser, herunder NGO sektoren og har interessentkartlegging som en del av aktsomhetsvurderingen.

Alle potensielle og eksisterende leverandører og produkter blir risikovurdert løpende

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

Noen leverandører utenfor risikoland kan få oppfølging hvert tredje år. Nytt IT verktøy lansert i 2022. Dette verktøyet er knyttet direkte til risikovurderinger per varegruppe og til leverandører. Vi sender også ut risikovurderinger og spørreskjemaer på særlige risiko.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Unil har i løpet av 2022 identifisert ett grovt brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter tilknyttet vår verdikjede. Saken omhandler en bærprodusent der administrerende direktør er under etterforskning for grov utnyttelse av migrantarbeidere. Produsenten er underleverandør til en av våre direkteleverandører.

Gjennom våre sosiale revisjoner har vi, i risikoland, identifisert flere mindre avvik knyttet til helse, miljø og sikkerhet (HMS). Avvikene er grundig undersøkt og er under oppfølging. Alle delselskaper har egne risikovurderinger som skal oppdateres og rapporteres på i henhold til rutine for Etterlevelse av åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger. Ofte er migrantarbeideres situasjon forbundet med den største risikoen og derfor gjør vi også særlige tiltak for å sikre deres rettigheter. Ett eksempel på dette er vår siste rapport om innkjøpspraksis.

Klimaendringer og dyrevelferd er andre områder som er identifisert.

A woman in a blue lab coat and cap is working in a laboratory. She is looking down at a piece of equipment on a table. In the background, other people in similar attire are working at their stations. The lighting is bright and even.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Migrantarbeidere i globale og nasjonale verdikjeder
Overordnet mål :	Vi arbeider for at migrantarbeidere skal ha sine rettigheter oppfylt i våre verdikjeder
Status :	Pågående arbeid.
Mål i rapporteringsåret :	Se NorgesGruppens årsrapport og vår rapport om migrantarbeidere i norske verdikjeder for matvarer. Se unil og Joh kaffe for andre konkrete prosjekter

Utførte tiltak og begrunnelse :

Publisert rapport høsten 2022 som omhandler rekrutteringspraksis. Denne rapporten bygger på funn fra rapport om migrantarbeideres rettigheter i Norge lansert 2020.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Oppfølging av rapporten 2022 vil være sentralt i 2023. Ytterligere kartlegging og forståelse for hvordan vi kan sikre at migrantarbeidere havner i gjeld når de søker arbeid utenfor eget land er viktig. Vi vil starte kartleggingsarbeidet og vurdere leverandører rundt dette.

Arbeide med kartlegging/ sportbarhetsprosjekter i hele verdikjeden for utvalgte råvarer. (Eksempelvis Unil prosjekt nøtter)

Prosjekt med Fairtrade Norge i Ghana og Elfenbenskysten.

Implementere funn fra rapport om rekrutteringspraksis.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Sikre at merkevare leverndører har systemer for aktsomhetsvurderinger, mål, og gjennomfører tiltak der nødvendig.
Overordnet mål :	Gjennomføres aktsomhetsvurderinger ihht. OECD eller EHN modell eller NorgesGruppens veileder.
Status :	Oppnådd men dette er et langsiktig kontinuerlig arbeid.
Mål i rapporteringsåret :	Ny prosess utarbeidet og delvis implementert. Arbeidet fortsetter i 2022. Sterkt knyttet til ny åpenhetslov

Utførte tiltak og begrunnelse :

Ny konsernretningslinje implementert. Innført intern rapporteringsprosess på arbeidet med aktsomhetsvurderinger, varslinger og spørsmål angående åpenhetsloven. Gjennomført Due Diligence på mindre leverandører som ikke går gjennom sentrale innkjøpsavtaler og leverandører av sentrale anleggsmidler startet, og gjennomføres løpende fremover.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Kontinuerlig prosess

Prioritert negativ påvirkning/skade	Utslipp og kjemikaliebruk både i produkter og på produksjonssted.
Overordnet mål :	Til enhver tid kunne dokumentere ingredienser i egne produkter samt arbeide aktivt med substitusjon av kjemikalier med påvist risiko for helse- og miljøskade
Status :	Vi har full sporbarhet på egne ingredienser i egne merkevarer. Har gjort et stort arbeid på substitusjon siste fire år.
Mål i rapporteringsåret :	Etablere et rammeverk internt samt sikre at alle leverandører arbeider strukturert med dette.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Har siste fire år systematisk vurdert kjemikalier i produkter i samarbeid med eksternt fagkompetanse. Dokumentasjon av ingredienser i EMV er standard prosedyre.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Dokumentasjon av ingredienser i EMV er standard prosedyre.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Uønsket avskoging
Overordnet mål :	Sikre avskogingsfrie verdikjeder
Status :	Delvis oppnådd. Mye disrupsjon i arbeidet pga krig i Ukraina og politisk uro.
Mål i rapporteringsåret :	Sikre avskogingsfrie verdikjeder

Utførte tiltak og begrunnelse :

Påvirkning i leverandørkjeden samt tiltak for å bidra til endring, se vår avskogingspolicy.

I utgangspunktet skal vi ikke ha palmeolje eller soya i våre produkter intill avskogingen stopper. Dersom man vurderer det som vanskelig å erstatte palmeolje eller soya godkjennes disse dersom de er RSPO Identity preserved (IP) eller segregert (SG) sertifisert. Noen unntak gjøres.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Oppdatere due diligence på avskoging. Identifisere gap i forhold til nytt EU regelverk. Kartlegging av sentrale leverandørers arbeid med avskogingsrisiko

Prioritert negativ påvirkning/skade	Overfiske, negativ miljøpåvirkning og brudd på arbeidstakerrettigheter i sjømat
Overordnet mål :	Gjennomført risikovurdering mtp. ressursforvaltning, fangst- og oppdrettsmetoder for fisk og sjømat for å sikre et bærekraftig sortiment.
Status :	Oppnådd.
Mål i rapporteringsåret :	Sikre bærekraftig fisk og sjømat

Utførte tiltak og begrunnelse :

Risikovurdering gjennomført og løpende dialog med leverandører etablert. Unil har 97% av produkter i risikoområder sertifisert etter MSC eller ASC standarden.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Kontinuerlig arbeid. Risikovurdering av noe importert oppdrettsfisk sørlige Europa.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Klimarisiko
Overordnet mål :	Gjennomføre scenarioanalyser og etablere modell for fremtidig klimarisikoarbeid.
Status :	Oppnådd
Mål i rapporteringsåret :	Rapport og analyse gjennomført på kaffe og mais.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Analyse utført og resultat rapporteres i NorgesGruppens års- og bærekraftsrapport.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Etablere verktøy i innkjøpsprosesser og vurdere risiko og tiltak for utvalgte råvarer.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Unil: prioriterte risikoråvarer Ris, Hasselnøtter, Bomull, Aprikoser, Ananas, Appelsiner, Cashew, Gummi. Joh. Johansson kaffe: Kaffe.
Overordnet mål :	Due diligence gjennomført
Status :	Gjennomført og tiltak startet
Mål i rapporteringsåret :	Tydelige tiltak gjennomføres for å redusere risiko for brudd.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Due diligence gjennomført og utvalgte tiltak gjennomført. Kontinuerlig arbeid.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Definerte tiltak for alle høyrisiko råvarer og leverandører.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Særlig fokus på plast og emballasjeoptimalisering. Øke bruk av resirkulert plast, redusere plastforbruk, sikre at plast er resirkulerbar og iverksette tiltak mot forsøpling.

Stort fokus på matsvinn

Se NorgesGruppens bærekraftrapport for utdypende informasjon om disse satsningsområdene

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

NorgesGruppen skal kutte klimagassutslipp, og redusere miljøbelastningen, fra vår virksomhet. Vår ambisjon er å bli klimanøytral innen 2030, og å være en pådriver for å dreie hele verdikjeden for mat mot fremtidens lavutslippssamfunn.

NorgesGruppen har etablert et mål for reduksjon av klimagassutslipp ikke bare i egen drift. (Klimanøytral 2030) men også at vi skal redusere klimagassutslipp fra produktene vi selger. Se <https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-miljoennlig-norge/>.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Vi ønsker å sikre at våre innkjøp støtter opp under NorgesGruppens målsetninger innenfor bærekraft. Dette gjør vi gjennom å sikre at våre innkjøp bidrar til å styrke, og ikke undergrave, bærekraft i våre verdikjeder. Gjennom vår ansvarlige innkjøpspraksis skal vi samarbeide med og støtte våre leverandører i arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold, ivareta klima, miljø og dyrevelferd.

Gjennom vår ansvarlige innkjøpspraksis skal vi samarbeide med og støtte våre leverandører i arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold, ivareta klima og miljø ved å blant annet:

- Kontinuerlig jobbe for at vår innkjøpspraksis bidrar til at våre leverandører klarer å imøtekomme våre krav til bærekraft.
- Opptre med respekt og forståelse i all dialog og kommunikasjon med leverandører.
- Støtte våre leverandører i deres arbeid med å etterleve kravene i våre etiske retningslinjer.
- Sikre at våre avtaleverk og kontraktsvilkår bidrar til å ivareta og støtte opp under leverandørers arbeid med bærekraft.
- Sikre at innkjøpsstrategier ivaretar vår bærekraftstrategi.

Alle leverandører godkjennes og re-godkjennes etter Retningslinje for godkjenning av leverandører. Minimumskriterier for etisk handel er i tillegg:

Code of Conduct:

“For å tydeliggjøre våre holdninger overfor våre leverandører, våre egne ansatte og for andre samarbeidsparter har NorgesGruppen vedtatt Etiske retningslinjer for leverandører. Disse retningslinjene er basert på FN- og ILO konvensjoners krav til arbeids- og menneskerettigheter, herunder krav til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger basert på OECDs retningslinjer, så vel som egne etiske og krav.”

Standard kontrakt med alle leverandører:

Utdrag:

“Videre skal Leverandøren opptre i samsvar med NorgesGruppens Etiske retningslinjer for leverandører, jvf Avtalens Vedlegg 8. Leverandøren forventes i tillegg å forsikre seg om at underleverandører til avtalt Sortiment, herunder leverandører og underleverandører bakover i distribusjonskjeden, opptre i samsvar med NorgesGruppens Etiske retningslinjer for leverandører. Disse retningslinjene er basert på FN- og ILO konvensjoners krav til arbeids- og menneskerettigheter, herunder plikter leverandør å gjennomføre aktsomhetsvurderinger basert på OECDs retningslinjer. Leverandør skal med dette kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden håndteres.

NorgesGruppen ønsker å drive virksomheten med lavest mulig miljøbelastning. Dette gjelder også miljøpåvirkninger som indirekte eller direkte skyldes leverandørenes aktiviteter og produkter. Leverandøren skal arbeide aktivt med å redusere miljøbelastning både i egen drift og i produktenes verdikjede.”

Innkjøpspraksis inkluderes også i følgende interne policyer:

NorgesGruppens Policy for Innkjøp

NorgesGruppens Policy for bærekraft og etikk

NorgesGruppens konsernretningsline for Etterlevelse av åpenhetsloven og gjennomføring av aktsomhetsvurderinger

NorgesGruppens konsernretningsline for Risikovurdering av leverandører

NorgesGruppens konsernretningsline for Etiske retningslinjer for leverandører

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

NorgesGruppen ønsker å støtte relevante sertifiseringsordninger og oppmuntrer til bruk av flere av disse. Vi tror at sertifiseringsordninger er med på å skape endring i land med utfordringer samt at det kan gi forbrukere ønsket informasjon.

Vi støtter særlig følgende sertifiseringsordninger: Fairtrade, Rainforest Alliance, MSC, ASC, FSC, Økologi, Svanen og Nyt Norge.

- Joh. Johannson kaffe har nær 100% Rainforest alliance kaffe. (3% FairTrade kaffe)
- Unil har Fairtrade sjokolade og te samt flere Rainforest alliance produkter i sortiment
- Sertifisert fisk og sjømat har en økning i salg.

Unil selger nå 79% av kakao, 100% av kaffe og 100% av te gjennom sertifiseringsordninger.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Både Unil og Joh. Johannson kaffe støtter opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger og andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon. Dette gjøres gjennom oppfølging av sosiale revisjoner gjennom medlemskap i BSCI og gjennom prosjektene vi deltar i, eksempelvis i Pakistan og Vietnam.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Unil har i Thailand identifisert et spesifikt behov for opplæring innenfor etisk rekruttering relatert til ansettelse av migrantarbeidere i matindustrien og har gitt opplæring gjennom QuizzRR. I Vietnam har Unil samarbeid med Etisk handel Norge og andre aktører i bransjen identifisert behovet for kompetanse og opplæring for både bønder og prosesseringsanlegg i bærekraftig jordbrukspraksis og sosial dialog. NorgesGruppen har gitt økonomisk støtte til et prosjekt de neste årene i Vietnam.

Joh. Johannson kaffe er partner i International Coffee Partners og Coffee&Climate, der mobiliserer og deles kunnskap, ekspertise, teknologi og finansielle ressurser til flere produsentland.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Vi har etablert varslingsordning for uønsket forretningspraksis som blir kommunisert på våre hjemmesider. I tillegg settes det klare krav i alle kontrakter. Korrupsjonsrisiko inngår i risikovurdering på land.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

- Vi støtter Fairtrade Norge i et prosjekt i Ghana og Elfenbenskysten for å sikre levelønn og for å få flere kvinner i ledelse i kakaoindustrien.
- Joh. Johannson kaffe deltar i et prosjekt med International Coffee Partners (ICP) der økte inntekter og levelønn er målet.
- Unil har prosjekter blant annet i Vietnam, Kina, Thailand, Brasil og India.
- Utstrakt miljøarbeid i NorgesGruppen, Se NorgesGruppens hjemmesider og Års- og bærekraftsrapport.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

Overvåkning skjer i henhold til vår Aktsomhetsvurderingsmodell. Se:

<https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-mangfoldig-norge/arbeids--og-menneskerettigheter/>

Den øverste leder i virksomheter som er omfattet, har ansvar for å dedikere ressurser slik at nødvendige rutiner blir utarbeidet og fulgt i egen virksomhet, og sikre at denne retningslinjen følges.

Fagsjef Etikk og miljø NG KI har ansvar for å påse at åpenhetsloven er tydelig kommunisert i organisasjonen, samt at styrende dokumenter er oppdatert og formidlet til alle virksomheter som omfattes. Oppdateringer og endringer skal kommuniseres jevnlig, med to faste møtepunkter i året. Fagsjef Etikk og miljø NG KI har også ansvar for å årlig sammenfatte etterlevelse av åpenhetsloven i NorgesGruppen utfra informasjon mottatt fra virksomhetene.

Direktør Kvalitet og bærekraft NG KI har det overordnede ansvaret for at åpenhetsloven etterleveres i NorgesGruppen ASA

Direktør Bærekraft i NorgesGruppen ASA har det overordnede ansvaret for offentlig redegjørelse av etterlevelse av åpenhetsloven.

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger er en dynamisk og pågående prosess som involverer flere avdelinger, hvorav i hovedsak «Kvalitet og Bærekraft» samt «Kategori og Innkjøp»

Fagsjef bærekraftig handel NorgesGruppen har overordnet ansvar for å sikre at aktsomhetsvurderingsmodellen og tilhørende konsernretningslinje blir fulgt.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Gjennom vår due diligence prosess, egevaluering og regelmessige møter/ revisjoner av leverandører på særlig risikoutsatte områder. Se: <https://www.norgesgruppen.no/barekraft/barekraft-i-norgesgruppen/et-mangfoldig-norge/arbeids--og-menneskerettigheter/>

KPIer rapportert i vår års- og bærekraftsrapport på A) Leverandørgodkjenning med særlig fokus på bærekraft og leverandørers evne til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger. B) Bærekraftig forvaltet fisk og sjømat C) Avskogingsfrie verdikjeder D) Salg av sertifiserte produkter

Se også Unil og Joh kaffes rapporter for mer informasjon

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at a stove in a kitchen. The background is blurred, showing kitchen fixtures and a window.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Arbeidet med interessentdialog er strukturert ved at vi ønsker at både tiltak og utfordringer er transparente. For å sikre gode tiltak og at disse er faglig forankret er dialog med interessenter viktig. Vi har flere langsiktige samarbeidsavtaler med interessenter og henter inn innspill ved utarbeidelse av strategier samt jevnlig på konkrete problemstillinger. Jevnlig dialog med Fairtrade Norge, Etisk handel Norge men også andre organisasjoner innen menneskerettigheter og miljø. Kan oppgis på forespørsel og vi kan dokumentere denne interessentdialogen.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Etisk Handel Norges rapportering
NorgesGruppens Års- og bærekraftsrapport.
Nettsider
Seminarer, foredrag etc.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Vi har en dedikert ansvarlig i bedriften som tar imot alle henvendelser knyttet til spørsmål om åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger. Vi har svarfrist på 3 uker fra datoen henvendelsen er mottatt.

I 2022 mottok vi fire henvendelser fra forbrukere.

Dedikert e-post adresse: aapenhetsloven@norgesgruppen.no

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Vår policy for dette arbeidet ligger i vår risikovurdering og vi følger opp med aktuell leverandør.

Avvik og skader på mennesker, dyr og miljø kan skje. Er ansvaret vårt, vil vi rette opp skaden selv. I andre tilfeller vil vi bruke vår innflytelse for å få den ansvarlige parten til å gjøre det.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

I 2022 identifiserte vi ett grovt brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter tilknyttet vår verdikjede. Saken omhandler en bærprodusent som er underleverandør til en av våre direkteleverandører, og saken ble håndtert i henhold til Unils rutine for gjenoppretting.

Vi anerkjenner også at det med så komplekse verdikjeder er vanskelig å fange opp alle avvik og brudd. Dette er noe vi må fortsette å jobbe med.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

NorgesGruppen ønsker at det gis beskjed om opptreden i strid med loven eller våre etiske retningslinjer. Vi oppfordrer til å si fra om bekymringer og rapportere om antatte eller potensielle brudd på loven eller våre Etiske retningslinjer for ansatte og tillitsvalgte eller Etiske retningslinjer for leverandører.

NorgesGruppen har etablert en egen varslingskanal hos uavhengig tredjepart. Det er anledning til å varsle anonymt gjennom den eksterne varslingskanalen. Varslingskanalen er åpen for alle.

Vi har egen klagemekanisme på [norgesgruppen.no](https://www.norgesgruppen.no) samt at dette er spesifikt i vår Code of Conduct. Det er imidlertid UNIL som har flest leverandører i utlandet og det er viktig at de har en fungerende klagemekansimse. Dette har man gjennom medlemskapet i AMFORI BSCI.
<https://www.amfori.org/content/amfori-external-grievance-mechanism-form>

Unil kjører et svært spennende prosjekt i flere land i Asia sammen med Qvizzr, se [unil.no](https://www.unil.no) for mer informasjon. Vi inkluderer innkjøpere i gjenopprettingsprosesser når vi arbeider med konkrete saker. (2.a)

Kontaktinformasjon:

NorgesGruppen ASA
Bjart Thorkil Pedersen
bjart.pedersen@norgesgruppen.no